

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Рішення Ради із забезпечення якості вищої освіти Сумського
державного університету від 18 листопада 2021 р. з питання:**
«Забезпечення психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в СумДУ»

Заслухавши та обговоривши питання «Забезпечення психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в СумДУ», рада з якості відмічає, що в університеті ведеться послідовна і системна робота по створенню умов для соціально-психологічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

Щороку Психологічна служба фіксує і реалізує від 6 000 до 8000 звернень, а напрями діяльності охоплюють як підтримку належного рівня психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу, так і розвиток м'яких навичок, профілактику професійного вигорання, гармонізацію стосунків у студентських та професійних колективах, а також профорієнтаційну роботу з абітурієнтами та здобувачами вищої освіти і психологічну просвіту, зокрема й через програми підвищення кваліфікації викладачів.

Психологічна служба університету має висококваліфікований кадровий склад, належне методичне забезпечення і тривалий досвід роботи. Фахівцями розроблені та розміщені у вільному доступі інформаційні матеріали, налагоджені контакти з деканатами та службами, напрацьовані оригінальні методики, орієнтовані на ефективну реалізацію діагностичної, консультативної, корекційної роботи. При цьому фахівці психологічної служби забезпечують зазначені форми роботи як українською, так і англійською мовою, охоплюючи таким чином і іноземних студентів.

Водночас рада з якості відмічає, що попри зазначені позитивні характеристики і успіхи діяльності Психологічної служби спостерігається недостатньо-задоволений попит у наданні психологічних послуг, що значно зріс у зв'язку з пандемією і форматом організації навчального процесу, коли через обмежені соціальні контакти змінюється усталений ритм життя, актуалізується потреба самоорганізуватися і самостійно планувати режим навчальної роботи і відпочинку, зростає тривожність і гостріше відчуються загрози. Значне зростання обсягів нової та різнопланової інформації, стресові ситуації, труднощі адаптації до нового режиму життя, дефіцит часу – все це призводить до підвищення напруження адаптаційно-компенсаторних механізмів як у студентському, так і у викладацькому колективі. Спостерігається тенденція до зниження рівня фізичного здоров'я, більш поширеними стають прояви емоційного і професійного вигорання.

У теперішній час Психологічною службою фіксується зростання складних випадків, які вимагають тривалого корекційного впливу, в результаті чого надання індивідуальної консультативної допомоги в збільшених обсягах, будучи пріоритетним напрямком діяльності Психологічної служби, обмежує достатню

реалізацію інших напрямків – вони стають менш доступними у зв'язку з недостатнім людським ресурсом фахівців.

Актуалізується завдання ранньої діагностики та виявлення випадків, які потребують превентивного втручання та допомоги. Є потреба у додаткових кадрових та матеріальних (зокрема, дооблаштування робочих місць) ресурсах, здатних забезпечити оперативне надання психологічної допомоги тим учасникам освітнього процесу, які в умовах онлайн-навчання внаслідок ізоляції від колективу виявляють ознаки дезорганізації, депресивних та тривожних станів тощо, що негативно позначається і на навчальній успішності. Окрема група проблем і звернень стосується підтримки тих, хто хворіє, втратив близьких людей або ж переживає інші складні обставини.

Виходячи з викладеного, Рада з якості ухвалила:

1. Вважати доцільною та системною роботу Психологічної служби університету, що спрямована на охорону психічного здоров'я та забезпечення психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу.

2. З метою максимального інформування учасників/ць освітнього процесу про послуги з психологічної підтримки посилити підготовку та поширення через електронні кабінети бюлетенів, пам'яток, оголошень, підтримку телеграм-каналу Психологічної служби, розроблення он-лайн інструментарію для психодіагностики та проведення он-лайн тестувань тощо.

Відповідальні: Керівниця координаційного центру гуманітарної політики Світайло Н.Д.; Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

Термін виконання: постійно.

3. Продовжити практику участі у роботі Всеукраїнської Асоціації психологів вищої школи України, зокрема через методичні семінари, конференції, спільні проекти профілактичного, просвітницького та профорієнтаційного характеру з метою розширення кооперації з психологічними службами ЗВО України та напрацювання нових форм реалізації основних напрямків роботи.

Відповідальні: Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

4. Розширити формат залучення здобувачів старших курсів освітньої програми «Психологія» до реалізації діагностичної, корекційної, просвітницької та профілактичної роботи зі здобувачами інших ОП у рамках практико-орієнтованого навчання, а також активніше використовувати можливості структурних підрозділів університету для проходження здобувачами психологічної практики і набуття необхідних навичок.

Відповідальні: заст. зав. кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Улунова Г.Є., Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

Термін виконання: постійно.

5. З метою достатньої реалізації всіх напрямків та форм роботи ПС, зокрема задоволення зростаючого попиту на індивідуальні форми тривалої роботи в

період пандемії, розширити штат Психологічної служби відповідно до нормативів чисельності працівників психологічної служби системи освіти з урахуванням кількості всіх учасників освітнього процесу.

Відповідальні: Керівниця координаційного центру гуманітарної політики Світайло Н.Д.

6. З метою оперативного реагування, посилення психологічної підтримки та мінімізації складних випадків передбачити більш активну участь заступників деканів/директорів з виховної роботи, з навчально-організаційної роботи, по роботі в гуртожитках, кураторів академічних груп у відстеженні випадків потреби учасників освітнього процесу у психологічній допомозі, включаючи, своєчасне залучення фахівців Психологічної служби.

Відповідальні: Заступники директорів інститутів/деканів факультетів за напрямом, Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

Термін виконання: постійно.

7. Передбачити в межах діяльності Центру розвитку кадрового потенціалу спеціальні короткострокові програми та тренінгові заняття для визначених 6-м пунктом цього рішення категорій працівників з метою посилення загального рівня психологічної культури та забезпечення необхідного рівня фаховості та коректності у відстеженні випадків, що потребують психологічного втручання, а також вивчити можливості включення психологічного компонента до складу всіх програм ПК.

Відповідальні: Начальник Центру розвитку кадрового потенціалу Гордієнко В. П.

Термін виконання: постійно.

8. Посилити координацію діяльності Психологічної служби університету з практичними психологами Конотопського та Шосткинського інститутів, фахових коледжів СумДУ, у тому числі через надання методичної та консультативної підтримки.

Відповідальні: Керівниця координаційного центру гуманітарної політики Світайло Н.Д.; Начальник навчально-організаційного відділу по роботі в позабазових структурних підрозділах Рубан А.І.; Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

Термін виконання: постійно.

9. Визнаючи необхідність посилення просвітницької роботи та підвищення загального рівня психологічної культури учасників освітнього процесу, передбачити механізми організаційної підтримки та допомоги з боку деканатів та кураторів по роботі з групами студентів (тематика, учасники, час та місце зустрічі), включивши показник охоплення психолого-просвітницькими заходами у перелік обов'язкових форм позанавчальної активності.

Відповідальні: Проректор з НПП Король О.В., заступники директорів інститутів/деканів факультетів за напрямом.

Термін виконання: постійно.

10. Враховуючи зміни у контингенті окремих кампусів університету, а також потребу у започаткуванні надання Психологічною службою платних послуг, завершити облаштування кабінету психологічного консультування на вул. Петропавлівській (каб. К2-233) відповідно до вимог для таких форм роботи, що передбачені відповідними нормативними документами (наказ МОН №509 від 22.05.2018 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»).

Відповідальні: проректор з інфраструктурного розвитку та ресурсного забезпечення Бойко Б.П.

Термін виконання: Термін виконання: до 31.12.2021 р.

11. З метою вивчення попиту та забезпечення постійного врахування потреб безпосередніх споживачів послуг Психологічної служби передбачити включення у плани роботи Психологічної служби та Центру соціальних досліджень спеціальних моніторингових досліджень з цього питання.

Відповідальні: Керівниця Центру соціальних досліджень СумДУ Костенко А.М., Керівниця Психологічної служби СумДУ Сахно П.І.

Термін виконання: до 31.12.2021 р.

Голова ради з якості

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Вчений секретар

Ольга ДЕЙНЕКА